Vnitrostátní soudy a nesoudní subjekty

Slovensko

Vnitrostátní soudy

Zoznam súdov

Právní rámec ochrany lidských práv a základních svobod ve Slovenské republice tvoří Ústava Slovenské republiky (č. 460/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů). Ústava SR je základním zákonem Slovenské republiky a vůči ostatním normativním právním aktům je v nadřazeném postavení. Ústava SR v druhé hlavě (čl. 11 až 54) **poskytuje všeobecnou ochranu základním právům a svobodám**, a to základním lidským právům a svobodám (v mezinárodních dokumentech nazývaných občanská práva), politickým právům, právům národnostních menšin a etnických skupin, hospodářským, sociálním a kulturním právům, právu na ochranu životního prostředí a kulturního dědictví a právu na soudní a jinou ochranu. Základní práva a svobody se zaručují na území SR pro všechny bez ohledu na pohlaví, rasu, barvu pleti, jazyk, víru a náboženství, politické, či jiné přesvědčení, národní nebo sociální původ, příslušnost k národnostní nebo etnické skupině, majetek, rod nebo jiné postavení. Nikoho nelze z těchto důvodů poškozovat, zvýhodňovat nebo znevýhodňovat. Nikomu nesmí být způsobena újma na právech pro to, že uplatňuje svoje základní práva a svobody (čl. 12 odst. 2 a 4 Ústavy SR). Cizinci požívají ve Slovenské republice základní lidská práva a svobody zaručené v Ústavě SR, pokud nejsou výslovně přiznané pouze občanům SR, jakož i právo na azyl (čl. 52 odst. 2 a článek 53 Ústavy SR). Podmínky a rozsah omezení základních práv a svobod a rozsah povinností za války, válečného stavu, výjimečného stavu a stavu nouze stanoví ústavní zákon o bezpečnosti státu za války, válečného stavu, výjimečného stavu a stavu nouze (č. 227/2002 Sb.).

V souladu s článkem 46 Ústavy SR **se každý může zákonem stanoveným postupem domáhat svého práva u** nezávislého a nestranného **soudu** a v případech stanovených zákonem i u jiného orgánu Slovenské republiky. Může jít o celou škálu lidských práv, tj. lidská práva a základní svobody, které je možné omezit zákonem, jakož i o lidská práva a základní svobody, které zákonem není možné omezit. Z hlediska jejich obsahu může jít o občanská, politická, hospodářská, sociální, kulturní a jiná práva zaručená Ústavou SR, ústavními zákony, zákony a ostatními právními předpisy SR, jakož i mezinárodními smlouvami o lidských právech a základních svobodách (*international human rights law*), kterými je SR vázaná. Z pravomoci soudu nesmí být vyloučeno přezkoumání rozhodnutí týkajících se základních práv a svobod.

Kdo tvrdí, že byl **na svých právech zkrácen rozhodnutím orgánu veřejné správy**, může se obrátit na soud, aby přezkoumal zákonnost takového rozhodnutí, nestanoví-li zákon jinak. V této souvislosti zaručuje Ústava SR a další příslušné právní předpisy **každému právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím soudu, jiného státního orgánu či orgánu veřejné správy nebo nesprávným úředním postupem**. Podrobnosti stanovuje zákon č. 514/2003 Sb. o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci a o změně některých zákonů. Tento zákon upravuje odpovědnost státu za škodu způsobenou orgány veřejné moci při výkonu veřejné moci, odpovědnost obce a vyššího územního celku za škodu způsobenou orgány územní samosprávy při výkonu samosprávy, předběžné projednání nároku na náhradu škody a právo na regresní náhradu.

V souladu s cit. článkem 46 Ústavy SR ustanovení § 3 občanského soudního řádu zaručuje **právo domáhat se u soudu ochrany práva, které bylo ohroženo nebo porušeno.** Občanský soudní řád upravuje postup soudu a účastníků řízení, aby byla zabezpečena **spravedlivá ochrana práv a oprávněných zájmů** účastníků, jakož i výchova k dodržování zákonů, čestnému plnění povinností a k úctě k právům jiných osob. V občanském soudním řízení soudy projednávají a rozhodují spory a jiné právní věci, uskutečňují výkon rozhodnutí, které nebyly splněné dobrovolně, a dbají při tom na to, **aby nedocházelo k porušování práv a právem chráněných zájmů** fyzických a právnických osob a aby se práva nezneužívala na úkor těchto osob.

V smyslu § 7 odst. 1 a 2 OSŘ v občanském soudním řízení soudy projednávají a rozhodují **spory a jiné právní věci, které vyplývají z občanskoprávních, pracovních, rodinných, obchodních a hospodářských vztahů**, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány. V občanském soudním řízení soudy přezkoumávají také zákonnost rozhodnutí orgánů veřejné správy a zákonnost rozhodnutí, opatření nebo jiných zásahů orgánů veřejné moci a rozhodují o souladu všeobecně závazných nařízení orgánů územní samosprávy ve věcech územní samosprávy se zákonem a při plnění úloh státní správy i s nařízeními vlády a se všeobecně závaznými předpisy ministerstev a ostatních ústředních orgánů státní správy, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány. Jiné věci projednávají a rozhodují soudy v občanském soudním řízení, pokud tak stanoví zákon.

Obecné soudy SR

Ve Slovenské republice vykonávají soudnictví nezávislé a nestranné soudy. Soudnictví se vykonává na všech stupních odděleně od jiných státních orgánů. Řízení před soudem je založené na zásadě dvoustupňového soudního řízení, ve kterém je možné podat odvolání proti rozhodnutím soudů rozhodujících v prvním stupni (okresních soudů). O odvolaní, které představuje řádný opravný prostředek, rozhodují instančně nadřízené soudy v druhém stupni (krajské soudy).

Soustavu obecných soudů tvoří Nejvyšší soud Slovenské republiky, Specializovaný trestní soud, 8 krajských a 45 okresních soudů, které rozhodují ve všech věcech, které nepatří do výlučné působnosti Ústavního soudu SR, tj. rozhodují v občanskoprávních a trestněprávních věcech a přezkoumávají rovněž zákonnost rozhodnutí a postupů orgánů veřejné správy (správní soudnictví), pokud tak stanoví zákon. Ve Slovenské republice v současnosti nejsou uzákoněny vojenské soudy.

Správní soudnictví

Přezkoumávání zákonnosti rozhodnutí a postupů orgánů veřejné správy se řídí ustanoveními páté části občanského soudního řádu (zákon č. 99/1963 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

Ve správním soudnictví přezkoumávají soudy na základě žalob nebo opravných prostředků zákonnost rozhodnutí a postupů orgánů veřejné správy. Ve správním soudnictví přezkoumávají soudy zákonnost rozhodnutí a postupů orgánů státní správy, orgánů územní samosprávy, jakož i orgánů zájmové samosprávy a dalších právnických osob, jakož i fyzických osob, pokud jim zákon svěřuje rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (dále jen „rozhodnutí a postup správního orgánu“). Rozhodnutími správních orgánů se rozumí rozhodnutí, která vydaly ve správním řízení, jakož i další rozhodnutí, která zakládají, mění nebo zrušují oprávnění a povinnosti fyzických nebo právnických osob nebo kterými mohou být práva, právem chráněné zájmy či povinnosti fyzických nebo právnických osob přímo dotčeny. Postupem správního orgánu se rozumí i jeho nečinnost. Soudy ve správním soudnictví rozhodují o návrzích na uložení povinnosti orgánu veřejné správy jednat o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy a o opatřeních na vynucení plnění svých rozhodnutí postupem uvedeným v § 250b a 250u. Soudy ve správním soudnictví jednají o ochraně před nezákonným zásahem orgánu veřejné správy a o vykonatelnosti rozhodnutí cizích správních orgánů. Ve věcech volebních a ve věcech

registrace politických stran a politických hnutí jednají a rozhodují soudy podle ustanovení této části v rozsahu vymezeném zvláštními právními předpisy. Přiměřeně podle ustanovení této části jednají a rozhodují soudy rovněž v případě, že to stanoví zvláštní předpisy nebo jestliže přezkum rozhodnutí orgánů veřejné moci vyplývá z mezinárodních smluv, kterými je Slovenská republika vázána.
V konkrétních případech může jít o:
řízení, resp. rozhodovaní o žalobách proti rozhodnutím a postupům správních orgánů,
řízení, resp. rozhodovaní o opravných prostředcích proti nezákonným rozhodnutím správních orgánů,
řízení proti nečinnosti orgánu veřejné správy,
řízení o ochraně před nezákonným zásahem orgánu veřejné správy,
zvláštní druhy řízení (např. řízení ve věcech volebních).
Podrobnosti upravují ustanovení § 244 až 250zg OSŘ
Soudy nejsou oprávněny měnit obecně závazné právní předpisy výkonné moci (sekundární legislativu). Avšak podle článku 144 odst. 2 Ústavy SR, pokud se soud domnívá, že jiný obecně závazný **právní předpis**, jeho část nebo jeho jednotlivé ustanovení, které se týká projednávané věci, **odporuje ústavě, ústavnímu zákonu, tzv. nadřazené mezinárodní smlouvě** (podle čl. 7 odst. 5 Ústavy) **nebo zákonu**, **řízení přeruší a podá návrh na zahájení řízení před Ústavním soudem SR** (na základě čl. 125 odst. 1). Právní názor ústavního soudu obsažený v rozhodnutí je pro soud závazný. Podání návrhu na zahájení řízení před ústavním soudem však nezbavuje soud jeho povinnosti rozhodnout v daném případě způsobem stanoveným zákonem.

Ústavní soud Slovenské republiky
Ústavný súd Slovenskej republiky
Hlavná 110
042 65 Košice 1
SLOVENSKO
Tel.: +421 557207211
Fax: +421 556227639 (předseda)
E-mail: podatelna@ustavnysud.sk
Internet: https://www.ustavnysud.sk

Ústavní soud Slovenské republiky (dále jen „ústavní soud“) byl zřízen Ústavou Slovenské republiky č. 460/1992 Sb. jako nezávislý soudní orgán ochrany ústavnosti. Pravomoci a kompetence upravují články 124 až 140 Ústavy Slovenské republiky ve znění pozdějších předpisů. Podrobnosti o organizaci ústavního soudu, o způsobech řízení před ním a o postavení jeho soudců stanovuje zákon č. 38/1993 Sb. ve znění pozdějších předpisů.
Plénum ústavního soudu podle § 79 zákona č. 38/1993 Sb. schválilo jednací řád (zákon č. 114/1993 Sb. ve znění pozdějších předpisů), který podrobněji upravuje vnitřní poměry ústavního soudu při přípravě řízení a rozhodování, postavení pléna, senátů, soudců zpravodajů, soudních poradců a jiných osob podílejících se na činnosti ústavního soudu, jakož i disciplinární řízení proti soudcům.
Ústavní soud začne řízení, pokud návrh podá
nejméně pětina poslanců Národní rady Slovenské republiky,
prezident Slovenské republiky,
vláda Slovenské republiky,
soud, v souvislosti se svou rozhodovací činností,
generální prokurátor Slovenské republiky,
veřejný ochrance práv ve věcech souladu právních předpisů podle čl. 125 odst. 1, pokud jejich další uplatňování může ohrozit základní práva a svobody vyplývající z mezinárodní smlouvy, kterou Slovenská republika ratifikovala a která byla vyhlášená způsobem stanoveným zákonem,
každý, o jehož právu se má jednat v případech stanovených v článcích 127 a čl. 127a Ústavy.
Řízení se zahajuje dnem doručení návrhu ústavnímu soudu.
Článek 127a Ústavy SR upravuje institut tzv. ústavní stížnosti, kterou může podat fyzická nebo právnická osoba (dále jen „stěžovatel“), která tvrdí, že pravomocným rozhodnutím, opatřením nebo jiným zásahem byla porušena její základní práva nebo svobody, pokud o ochraně těchto základních práv a svobod nerozhoduje jiný soud.
Stížnost musí kromě obecných náležitostí obsahovat označení,
která základní práva nebo svobody byly podle tvrzení stěžovatele porušeny,
pravomocného rozhodnutí, opatření nebo jiného zásahu, kterým byla porušena základní práva nebo svobody,
proti komu stížnost směřuje.
Ke stížnosti se připojí kopie pravomocného rozhodnutí, opatření nebo důkaz o jiném zásahu. Pokud se stěžovatel domáhá přiměřeného finančního zadostiučinění, musí uvést rozsah, který požaduje, a z jakých důvodů jej domáhá. Účastníky řízení jsou stěžovatel a subjekt, proti kterému stížnost směřuje.
Podání stížnosti nemá odkladný účinek.
Ústavní soud může na návrh stěžovatele rozhodnout o dočasném opatření a odložit vykonatelnost napadeného pravomocného rozhodnutí, opatření nebo jiného zásahu, pokud to není v rozporu s důležitým veřejným zájmem a pokud by výkon napadeného rozhodnutí, opatření nebo jiného zásahu neznamenal větší újmu, než jaká může vzniknout jiným osobám při odložení vykonatelnosti; zejména uloží orgánu, který podle stěžovatele porušil jeho základní práva nebo svobody, aby se dočasně zdržel výkon pravomocného rozhodnutí, opatření nebo jiného zásahu a třetím osobám uloží, aby se dočasně nevyužívaly oprávnění přiznaného pravomocným rozhodnutím, opatřením nebo jiným zásahem. Dočasné opatření zaniká nejpozději nabytím právní moci rozhodnutí ve věci samé, pokud Ústavní soud nerozhodne o jeho dřívějším zrušení. Dočasné opatření lze zrušit i bez návrhu, pokud pominou důvody, pro které bylo nařízeno.
Stížnost není přípustná, pokud stěžovatel nevyčerpal dostupné opravné prostředky nebo jiné právní prostředky, které mu zákon na ochranu jeho základních práv nebo svobod účinně poskytuje a k jejichž použití má stěžovatel právo podle zvláštních předpisů. Ústavní soud neodmítne přijmout stížnost, i kdyby nebyla splněna uvedená podmínka, pokud stěžovatel prokáže, že tuto podmínku nesplnil z důvodů hodných zvláštního zřetele. Stížnost je možné podat ve lhůtě dvou měsíců od nabytí právní moci rozhodnutí, oznámení opatření nebo vyrozumění o jiném zásahu. Tato lhůta se při opatření nebo jiném zásahu počítá ode dne, kdy se stěžovatel mohl o opatření nebo jiném zásahu dozvědět.
Pokud stěžovatel vezme svojí stížnost zpět, ústavní soud řízení o ní zastaví vyjma případů, kdy Ústavní soud rozhodne, že se zpětvzetí nepřipouští, zejména pokud stížnost směřuje proti takovému pravomocnému rozhodnutí, opatření nebo jinému zásahu, které mimořádně závažným způsobem porušuje základní práva nebo svobody stěžovatele.
Ústavní soud vychází ze skutkových zjištění učiněných v předchozích řízeních, nerozhodne-li jinak.
Pokud ústavní soud stížnosti vyhoví, v nálezu vysloví, které základní právo nebo svoboda a které ustanovení Ústavy, ústavního zákona nebo mezinárodní smlouvy byla porušena, a jakým pravomocným rozhodnutím, opatřením nebo jiným zásahem byly základní právo nebo svoboda porušeny. Pokud byly

základní právo nebo svoboda porušeny rozhodnutím nebo opatřením, ústavní soud také rozhodnutí nebo opatření zruší. Ústavní soud zruší rovněž jiný zásah, kterým bylo porušeno základní
právo nebo svoboda, pokud to připouští povaha jiného zásahu.
Pokud ústavní soud stížnosti vyhoví, může
přikázat, aby ten, kdo základní právo nebo svobodu porušil svojí nečinností, ve věci jednal podle zvláštních předpisů,
vrátit věc k dalšímu řízení,
zakázat pokračování v porušovaní základního práva nebo svobody, nebo
přikázat, aby ten, kdo základní právo nebo svobodu porušil, obnovil stav před porušením základního práva nebo svobody.
Ústavní soud může přiznat tomu, jehož základní právo nebo svoboda byly porušeny, rovněž přiměřené finanční zadostiučinění. Pokud ústavní soud rozhodne o přiznání přiměřeného finančního zadostiučinění, orgán, který základní právo nebo svobodu porušil, je povinen ho vyplatit stěžovateli do dvou měsíců od právní moci rozhodnutí ústavního soudu. Pokud ústavní soud pravomocné rozhodnutí, opatření nebo jiný zásah zruší a věc vrátí k dalšímu řízení, ten, kdo ve věci vydal rozhodnutí, rozhodl o opatření nebo vykonal jiný zásah, je povinen věc znovu projednat a rozhodnout. V tomto řízení nebo postupu je vázán právním názorem ústavního soudu. Ten, kdo ve věci vydal rozhodnutí, rozhodl o opatření nebo vykonal jiný zásah, je vázán rozhodnutím, které je vykonatelné jeho doručením.

Vnitrostátní instituce na ochranu lidských práv

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva

Kýčerského 5
811 05 Bratislava
SLOVENSKO
Tel.: + 421 220850111
+ 421 220850114
Fax: + 421 220850135
E-mail: info@snslp.sk
Internet: https://www.snslp.sk

S účinností od 1. ledna 1994 působí v podmínkách Slovenské republiky Slovenské národní středisko pro lidská práva, které bylo zřízeno zákonem Národní rady Slovenské republiky č. 308/1993 Sb. o zřízení Slovenského národního střediska pro lidská práva, ve znění pozdějších předpisů. Návrh zákona byl předložen vládou Slovenské republiky na základě usnesení vlády Slovenské republiky č. 430 z 15. června 1993, kterým dala vláda SR souhlas k realizaci „Projektu na zřízení Slovenského národního střediska pro lidská práva“ se sídlem v Bratislavě, který vznikl na podnět Organizace spojených národů. Přijetím zákona č. 136/2003 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon Národní rady Slovenské republiky č. 308/1993 Sb. o zřízení Slovenského národního střediska pro lidská práva, a zákona č. 365/2004 Sb. o rovném zacházení v některých oblastech, o ochraně před diskriminací a změně a doplnění některých zákonů (antidiskriminační zákon), se rozšířily úlohy střediska, které je nezávislou právnickou osobou v oblasti ochrany lidských práv a základních svobod, včetně práv dítěte.
Středisko jako nezávislá právnická osoba plní nezastupitelné úlohy v oblasti lidských práv a základních svobod, včetně práv dítěte a dodržování zásady rovného zacházení. Středisko je jedinou slovenskou institucí pro rovnoprávnost (tzv. „*national equality body*“) tj. pro posuzování, zda je dodržována zásada rovného zacházení podle antidiskriminačního zákona.

Působnost

Právní postavení a působnost střediska upravuje zákon Národní rady Slovenské republiky č. 308/1993 Sb. z. o zřízení Slovenského národního střediska pro lidská práva (dále jen „středisko“), ve znění pozdějších předpisů. V souladu s § 1 odst. 2 tohoto zákona středisko zejména:
monitoruje a hodnotí dodržování lidských práv a dodržování zásady rovného zacházení podle zvláštního zákona,
shromažďuje a na požádání poskytuje informace o rasismu, xenofobii a antisemitismu ve Slovenské republice,
uskutečňuje výzkumy a průzkumy v oblasti lidských práv, shromažďuje a šíří informace v této oblasti,
připravuje vzdělávací aktivity a podílí se na informačních kampaních s cílem zvyšování tolerance společnosti,
zabezpečuje právní pomoc obětem diskriminace a projevů netolerance,
vydává na požádání fyzických nebo právnických osob nebo z vlastní iniciativy odborná stanoviska ve věcech dodržování zásady rovného zacházení podle zvláštního předpisu,
vykonává nezávislá zjišťování týkající se diskriminace,
vypracovává a zveřejňuje zprávy a doporučení o otázkách souvisejících s diskriminací,
poskytuje publikační služby,
poskytuje služby v oblasti lidských práv.
Středisko poskytuje právní poradenství v otázkách diskriminace, při projevech netolerance a v případech porušovaní zásady rovného zacházení u všech obyvatelů Slovenské republiky a je podle zákona též oprávněno na požádání zastupovat účastníka v řízení ve věcech porušení zásady rovného zacházení.
Středisko každoročně vydává zprávu o dodržování lidských práv ve Slovenské republice.

Pravomoci

zabezpečovat právní pomoc obětem diskriminace a projevů netolerance,
zastupovat na základě plné moci v řízení ve věcech porušení zásady rovného zacházení,
právo požádat soudy, prokuraturu, jiné státní orgány, orgány územní samosprávy, orgány zájmové samosprávy a jiné instituce, aby v určené lhůtě poskytly středisku informace o dodržování lidských práv.

Poskytovaná pomoc

Na středisko se může obrátit každá fyzická nebo právnická osoba, která se cítí být diskriminována jednáním, nebo nečinností výše uvedených institucí. Je nutné, aby při podávaní podnětu stěžovatel vyplnil všechny potřebné údaje a předložil všechny relevantní související podklady.

Spolupráce

Středisko může o poskytnutí informací o dodržování lidských práv požádat i nevládní organizace, které působí v oblasti lidských práv a základních svobod včetně práv dítěte a dohodnout se s nimi na způsobech a rozsahu poskytování těchto informací.

Postup při podávaní podnětu

Podněty mohou občané podávat:

písemně (formulářem s podklady zaslanými poštou, faxem, e-mailem),
osobně.

Veřejný ochránce práv
Ombudsman
Nevädzova 5
821 01 Bratislava
SLOVENSKO
Tel.: +421 248287401
+421 243634906
Fax: +421 248287203
E-mail: sekretariat@vop.gov.sk
Internet: https://vop.gov.sk

Podle čl. 151a odst. 1 Ústavy Slovenské republiky „veřejný ochrance práv je **nezávislý orgán Slovenské republiky**, který v rozsahu a způsobem stanoveným zákonem **chrání základní práva a svobody** fyzických a právnických osob v řízení před orgány veřejné správy a dalšími orgány veřejné moci, pokud je jejich řízení, rozhodování nebo nečinnost v rozporu s právním řádem. V zákonem stanovených případech se veřejný ochránce práv může podílet na uplatnění zodpovědnosti osob působících v orgánech veřejné moci, pokud tyto osoby porušily základní právo nebo svobodu fyzických a právnických osob. Všechny orgány veřejné moci poskytnou veřejnému ochránci práv potřebnou součinnost.“

Na veřejného ochránce práv se **může obrátit každý**, kdo se domnívá, že při jednání, rozhodování nebo nečinnosti orgánu veřejné správy byly porušeny základní práva a svobody v rozporu s právním pořádkem nebo zásadami demokratického a právního státu. Základní práva a svobody, na jejichž ochraně se veřejný ochránce práv podílí, jsou stanoveny v druhé hlavě Ústavy SR (tj. základní lidská práva a svobody v článcích 14 až 25, politická práva v článcích 26 až 32, práva národnostních menšin a etnických skupin v článcích 33 a 34, hospodářská, sociální a kulturní práva v článcích 35 až 43, právo na ochranu životního prostředí a kulturního dědictví v článcích 44 a 45, právo na soudní a jinou právní ochranu v článcích 46 až 50, právo cizinců pronásledovaných za uplatňování politických práv a svobod v oblasti azylu), ale rovněž v mezinárodních smlouvách o lidských právech a základních svobodách.

Veřejný ochránce práv **jedná na základě podnětu** fyzické nebo právnické osoby nebo z vlastní iniciativy. Veřejný ochránce práv nemůže zasahovat do rozhodovací činnosti soudů, není účastníkem řízení, nemůže podat návrh na zahájení řízení před soudem, nedoručují se mu rozhodnutí, nemá právo podávat opravné prostředky. Veřejný ochránce práv není oprávněn řešit spory mezi fyzickými osobami navzájem.

Každý má právo obrátit se na veřejného ochránce práv:
písemně (poštou, faxem, e-mailem, prostřednictvím elektronického formuláře)
na adresu kanceláře veřejného ochránce práv
osobně, resp. ústně formou zápisu;
v sídle kanceláře veřejného ochránce práv každý pracovní den v době od 8.00h do 16.00h bez nutnosti předchozího objednání;
během úředních dnů v regionech Slovenska. Pro přijetí v regionu je nutné předchozí objednání na kontaktních číslech.

Z podnětu musí být zřejmé jaké věci se týká, proti kterému orgánu veřejné správy směřuje, čeho se osoba domáhá.

V zájmu urychlení přezkumu podnětu se současně doporučuje doložit kopie všech dokladů, které má osoba podávající podnět k dispozici a které prokazují jeho tvrzení. Pokud se podnět netýká osoby, která jej podává, je nutné předložit i písemný souhlas této osoby nebo písemné zmocnění ve věci.

Pokud osoba podávající podnět v podání neuvede své jméno, příjmení a adresu (právnická osoba svůj název a sídlo), jde o anonymní podnět, který veřejný ochránce nemusí prošetřovat. Osoba podávající podmět může veřejného ochránce práv požádat o zachování důvěrnosti. V takovém případě se při vyřizování podnětu postupuje bez uvedení osobních údajů. Pokud osoba podávající podnět požádá o zachování důvěrnosti, ale charakter podnětu neumožňuje jeho vyřízení bez odhalení některého z osobních údajů, musí být o této skutečnosti daná osoba bezodkladně informována.

Zároveň musí vyrozuměna o tom, že se ve vyřizování podnětu bude pokračovat pouze tehdy, pokud v stanovené lhůtě poskytnout písemný souhlas s uvedením určitého potřebného údaje.

Veřejný ochránce práv podnět přezkoumá.

Pokud veřejný ochránce práv zjistí, že podnět je podle svého obsahu opravným prostředkem podle předpisů o řízení ve věcech správních nebo soudních, žalobou nebo opravným prostředkem ve správním soudnictví nebo ústavní stížností, bezodkladně o tom uvědomí osobu podávající podnět a poučí ji o správné postupu.

Pokud veřejný ochránce práv zjistí skutečnosti nasvědčující tomu, že v místech, kde se vykonává vazba, trest odnětí svobody, disciplinární tresty vojáků, ochranné léčení, ochranná výchova, ústavní léčení nebo ústavní výchova, nebo v cele policejního zadržení je nezákonně držena osoba, tuto skutečnost bezodkladně oznámí příslušnému prokurátorovi jako podnět podle zvláštního zákona a vyrozumí správu tohoto místa a dotčenou osobu.

Pokud se podnět týká přezkoumávání pravomocného rozhodnutí orgánu veřejné správy nebo pokud veřejný ochránce práv dospěje k závěru, že rozhodnutí orgánu veřejné správy je v rozporu se zákonem nebo jiným obecně závazným právním předpisem, může věc postoupit příslušnému prokurátorovi, případně učiní jiné opatření, a vyrozumí o této skutečnosti osobu podávající podnět. Stejně může postupovat i u podnětu, který obsahuje návrhy takových opatření, která patří do působnosti prokuratury. Prokurátor je povinen v zákonem stanovených lhůtách oznámit veřejnému ochránci práv opatření, která vykonal na odstranění nezákonnosti.

věc, které se podnět týká, nepatří do jeho působnosti,
věc, které se podnět týká, projednává soud a nejde o průtahy v řízení nebo pokud soud již ve věci rozhodl,
věc, které se podnět týká, přezkoumává prokuratura nebo věc, které se podnět týká, již prokuratura přezkoumala,
ve věci, které se podnět týká, jedná nebo rozhoduje příslušný orgán veřejné správy, který nepatří do působnosti veřejného ochránce práv, nebo o věci, které se podnět týká, už rozhodl příslušný orgán veřejné správy, který nepatří do působnosti veřejného ochránce práv,
osoba, která podnět podala, vezme svůj podnět zpět nebo oznámí, že netrvá na dalším přezkoumávání, nebo náležitosti uvedené v § 13 odst. 4 nebyly doplněny nebo zpřesněny v určené lhůtě.

Veřejný ochránce práv může podnět odložit, pokud zjistí, že
se podnět netýká osoby, která ho podala, pokud nepředložila písemný souhlas dotčené osoby s podáním podnětu nebo písemnou plnou moc ve věci,
od opatření nebo události, kterých se podnět týká, uplynuly v den doručení podnětu více než tři roky,
podnět je zjevně neopodstatněný,
podnět je anonymní,
jde o podnět ve věci, kterou se už veřejný ochránce práv zabýval a opakovaný podnět neobsahuje nové skutečnosti.

O odložení podnětu a důvodech jeho odložení veřejný ochránce práv uvědomí podavatele podnětu, nikoliv však, jde-li o anonymní podnět.

Pokud výsledky vyřizování podnětu neprokazují, že došlo k porušení základních práv a svobod, veřejný ochránce práv o tom písemně vyrozumí osobu, která podnět podala, a orgán veřejné správy, proti jehož postupu, rozhodování nebo nečinnosti podnět směřuje.
Pokud výsledky vyřizování podnětu prokazují, že došlo k porušení základních práv a svobod, veřejný ochránce práv o tom písemně vyrozumí osobu, která podnět podala, a navrhne opatření orgánu veřejné správy, proti jehož postupu, rozhodování nebo nečinnosti podnět směřuje.
Orgán veřejné správy má povinnost do 20 dní ode dne doručení výzvy na přijetí opatření oznámit veřejnému ochránci práv své stanovisko k výsledkům vyřizování podnětu a přijatá opatření.
Pokud veřejný ochránce práv nesouhlasí se stanoviskem orgánu veřejné správy nebo pokud považuje přijatá opatření za nedostatečná, vyrozumí o tom orgán nadřízený orgánu veřejné správy, proti kterému podnět směřuje, a není-li takový orgán, vládu Slovenské republiky.
Nadřízený orgán veřejné správy, proti němuž podnět směřuje, není-li takového orgánu, vláda Slovenské republiky podle odstavce 3 má povinnost oznámit veřejnému ochránci práv do 20 dní ode dne doručení písemného vyrozumění všechna opatření, která ve věci přijaly.
Pokud veřejný ochránce práv považuje přijatá opatření za nedostatečná, oznámí tuto skutečnost Národní radě SR nebo jí pověřenému orgánu.
Veřejný ochránce práv písemně vyrozumí o výsledcích vyřizování podnětu a o přijatých opatřeních osobu, která podnět podala, a osobu, jejíž základní práva a svobody byly jednáním, rozhodováním nebo nečinností orgánů veřejné správy porušeny.

Specializované úřady na ochranu lidských práv

Úřad pro otázky rovnosti

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva
Kýčerského 5
811 05 Bratislava
Slovensko
Tel.: + 421 2 20850111
+ 421 2 20850114
Fax: + 421 2 20850135
E-mail: info@snslp.sk
Internet: https://www.snslp.sk

Úřad pro ochranu údajů

Úřad na ochranu osobních údajů Slovenské republiky (dále jen „úřad") jako státní orgán se podílí na ochraně základních práv a svobod fyzických osob při zpracovávání jejich osobních údajů. Své úkoly a povinnosti vykonává nezávisle a v souladu se zákonem. Jde zejména o tyto úkoly:
průběžně sleduje stav ochrany osobních údajů, registraci informačních systémů a vedení evidence o informačních systémech,
doporučuje provozovatelům opatření na zabezpečení ochrany osobních údajů v informačních systémech; k tomuto účelu vydává v rozsahu své působnosti doporučení pro provozovatele,
v případě pochybností o tom, či zpracovávané osobní údaje svým rozsahem, obsahem a způsobem zpracování odpovídají účelu jejich zpracování, jsou s daným účelem zpracování slučitelné nebo jsou časově a věcně neaktuální ve vztahu k tomuto účelu, vydává závazné stanovisko,
při pochybnostech ohledně přeshraničního toku osobních údajů vydává závazné stanovisko,
při pochybnostech ohledně registrace informačního systému vydává závazné stanovisko,
prošetřuje oznámení podaná podle § 45, nebo jedná na základě podnětu nebo z vlastní iniciativy podle § 44a a za účelem odstranění nedostatků vydává nápravná opatření,
při podezření na porušení povinností uložených tímto zákonem může předvolat provozovatele nebo zprostředkovatele s cílem získat vysvětlení,
kontroluje zpracovávání osobních údajů v informačních systémech,
ukládá sankce při zjištění porušení povinností uvedených v tomto zákoně,
podává oznámení orgánům činným v trestním řízení při podezření, že jde o trestný čin,
provádí registraci informačních systémů a zajišťuje zpřístupnění stavu registrace,
podílí se na přípravě obecně závazných právních předpisů v oblasti ochrany osobních údajů,
v rozsahu své působnosti vydává obecně závazné právní předpisy,
vyjadřuje se k návrhům zákonů a k návrhům ostatních obecně závazných právních předpisů, ve kterých se upravuje zpracovávání osobních údajů,
předkládá Národní radě Slovenské republiky zprávu o stavu ochrany osobních údajů nejméně jednou za dva roky.

Další

Centrum právnej pomoci
Námestie slobody 12
P.O. BOX 18
810 05 Bratislava 15
Tel: +421 2 49683521
+421 2 49683522
Fax: +421 2 49683520
E-mail: info@centrumpravnejpomoci.sk
Internet: https://www.centrumpravnejpomoci.sk

Od 1. ledna 2006 působí na Slovensku **Centrum právní pomoci** zřízené jako státní rozpočtová organizace se sídlem v Bratislavě na základě zákona č. 327 /2005 Sb. o poskytovaní právní pomoci osobám v materiální nouzi. Centrum má svoje kanceláře, resp. pobočky téměř ve všech krajských městech SR s výjimkou Nitry a Trnavy (tj. v Bratislavě, v Banské Bystrici, v Žilině, v Košicích, v Prešově), jako i v dalších slovenských městech (v Liptovském Mikuláši, v Tvrdošíně, v Humenném, v Hlohovci, V Rimavské Sobotě, v Nových Zámcích a ve Svidníku.).
Centrum zabezpečuje poskytování právní pomoci fyzickým osobám, které v důsledku svojí materiální nouze nemohou využívat právní služby k řádnému uplatňování a ochraně svých práv. Centrum zabezpečuje poskytování právní pomoci v občanskoprávních věcech, pracovněprávních věcech, rodinných věcech každé fyzické osobě splňující zákonné podmínky (vnitrostátní spory). V přeshraničních sporech se právní pomoc v občanskoprávních věcech, pracovněprávních věcech, rodinných věcech a obchodních věcech podle tohoto zákona poskytuje všem fyzickým osobám, které splňují zákonné podmínky a mají bydliště nebo obvyklý pobyt na území členského státu Evropské unie.
V případě žadatelů o právní pomoc ve věcech souvisejících s diskriminací se působnost Centra právní pomoci (dále jen „centrum") překrývá s působností Slovenského národního střediska pro lidská práva, se kterým v těchto věcech žadatel komunikuje. S problematikou diskriminace se právníci centra střetávají zejména v případě diskriminace v pracovněprávních vztazích z důvodu příslušnosti k etnické skupině.

Fyzická osoba má **právo na poskytnutí právní pomoci**, pokud se nachází ve stavu materiální nouze, nejde o zřejmě neúspěšný spor a hodnota sporu převyšuje hodnotu minimální mzdy vyjma sporů, ve kterých není možné hodnotu finančně vyčíslit. Uvedené podmínky poskytnutí právní pomoci musí fyzická osoba splňovat po celou dobu poskytování právní pomoci. Pokud příjmy žadatele převyšují zákonem stanovenou hranici materiální nouze, centrum může právní pomoc přiznat, pokud je to přiměřené okolnostem požadované právní pomoci.
Řízení o nároku na poskytnutí právní pomoci (dále jen „řízení“) se zahajuje podáním písemné žádosti doplněné o doklady prokazující skutečnosti uvedené v žádosti pro kterou existuje formulář. Doklady prokazující, že se žadatel nachází ve stavu materiální nouze, nesmí být starší než tři měsíce. Žádost musí obsahovat jméno a příjmení žadatele, jeho trvalý nebo přechodný pobyt a rodné číslo. Na výzvu centra žadatel doplní v přiměřené lhůtě určené centrem další údaje a doklady týkající se skutečností rozhodujících pro posouzení nároku na poskytnutí právní pomoci, která nesmí být kratší než deset dní.
Účastníkem řízení je žadatel. Žádost se podává v kanceláři centra, která je příslušná podle místa trvalého nebo přechodného pobytu žadatele. Žadatel je povinen uvést v žádosti a při předběžné konzultaci úplné a pravdivé údaje. Centrum rozhodne o žádosti do 30 dní od doručení žádosti, která splňuje zákonem požadované náležitosti; tuto lhůtu není možné prodloužit. Proti rozhodnutí není přípustný opravný prostředek. V rozhodnutí, kterým se přiznává nárok na poskytnutí právní pomoci, centrum určí advokáta pro zastupování oprávněné osoby před soudem, je-li to potřeba na ochranu jejích zájmů.
Rozhodnutí, kterým se nepřiznává nárok na poskytnutí právní pomoci, musí kromě záležitostí stanovených zvláštním předpisem obsahovat i poučení, že pokud odpadnou důvody pro nepřiznání nároku na poskytnutí právní pomoci, může žadatel žádost podat opětovně. Pokud v důsledku neposkytnutí součinnosti oprávněné osoby bylo oprávněné osobě rozhodnutím centra odejmuto poskytování právní pomoci nebo pokud oprávněná osoba bezdůvodně zavinila zastavení řízení, centrum může z těchto důvodů rozhodnutím odmítnout opětovně přiznat nárok na poskytování právní pomoci.
Ustanovení § 17 až 21 zákona č. 327/2005 Sb. upravují **poskytnutí právní pomoci v přeshraničních sporech, je-li příslušným soudem soud Slovenské republiky** a ustanovení § 22 až 24c zákona č. 327/2005 Sb. upravují **poskytnutí právní pomoci v přeshraničních sporech, je-li příslušným soudem soud jiného členského státu než Slovenské republiky**.

Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže

Špitálska 8
P.O. Box 57
814 99 Bratislava
Tel.: + 421 2 20463208
+421 2 20463248
Fax: + 421 2 20463258
E-mail: info@cipc.gov.sk
Internet: https://www.cipc.gov.sk

Centrum pro mezinárodněprávní ochranu dětí a mládeže (dále jen ,,Centrum“) je orgán státní správy s působností na území Slovenské republiky. Centrum zřídilo Ministerstvo práce, sociálních věcí a rodiny SR jako svou přímo řízenou rozpočtovou organizaci, pro účely zabezpečení a poskytovaní právní ochrany dětem a mládeži ve vztazích k cizině s účinností od 1.2.1993.
Působnost Centra vymezuje zákon č. 305/2005 Sb. o sociálně-právní ochraně dětí a o sociální kuratele a o změně a doplnění některých zákonů. Centrum plní úlohy orgánu určeného na vykonávání mezinárodních smluv a právních aktů Evropské unie, a to:
plní úlohu přijímacího orgánu a odesílajícího orgánu v oblasti vymáhání výživného podle mezinárodních dohod,
plní úlohu ústředního orgánu v oblasti mezinárodních únosů dětí podle mezinárodních dohod a právních aktů Evropské unie,
plní úlohu ústředního orgánu v oblasti mezistátních osvojení podle mezinárodní dohody,
vydává osvědčení podle mezinárodní dohody,
plní další úlohy v oblasti sociálně-právní ochrany dětí ve vztahům k cizině podle zvláštních předpisů,
poskytuje bezplatné právní poradenství v oblasti rodinného práva s cizím prvkem, především v oblasti výživného, péče o nezletilé děti a v oblasti osvojení, spolupracuje s přijímacími orgány a odesílajícími orgány smluvních států v cizině, s ústředními orgány smluvních států v cizině, zastupitelskými úřady, ústředními orgány státní správy, bankami, pobočkami zahraničních bank, orgány místní státní správy, orgány územní samosprávy a s akreditovanými subjekty.

Poslední aktualizace: 27/02/2023

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.